

Ondernemingsplan NMBS: De NMBS levensvatbaar maken *Sporen naar herstel in de Europese context*

De NMBS heeft vandaag de krachtlijnen voorgesteld van haar ondernemingsplan 2003-2007. Het betreft een voorstel waarover zal moeten worden onderhandeld met de Overheid en met de representatieve vakbonden. Het voorgestelde plan, dat de projectnaam MOVE 2007 draagt, stelt zich tot doel de NMBS levensvatbaar te maken binnen de Europese context. Het moet de NMBS tevens toelaten om een centrale rol te blijven spelen in de mobiliteit en de economie van ons land.

Een project met 6 assen

Het project *MOVE2007* is opgebouwd rond zes onderling verweven assen.

1 - Strategische opties

Binnenlands verkeer (opdracht van openbaar nut):

In de loop van de komende jaren zal de NMBS haar inspanningen toespitsen op de verbetering van de dienstverlening aan de klant (veiligheid, stiptheid, netheid, aantal zitplaatsen). Tegelijk zal erover worden gewaakt dat het financiële evenwicht van de activiteiten inzake binnenlands vervoer verzekerd blijft. Het huidige vervoersaanbod zal globaal behouden blijven. Tegen het jaar 2007 zou het aantal reizigers moeten stijgen met 12% ten opzichte van 2002 zodat het totale aantal op 170 miljoen reizigers komt.

Het productengamma en het tarievenstelsel zullen overigens worden vereenvoudigd.

Tegen de periode 2008-2012, zou het binnenlands vervoer een aanzienlijke groei moeten kennen dankzij de uitbouw van nieuwe klassieke infrastructuur, hogesnelheids- en GEN-verbindingen.

Internationaal verkeer (commerciële activiteit onderworpen aan concurrentie):

In de nieuwe Europese context zal de uitdaging voor de NMBS erin bestaan om haar huidige aanbod terug financieel gezond te maken, om het aanbod inzake hogesnelheidsverbindingen maximaal uit te spelen, en dit alles met het oog op het bereiken van een operationeel evenwicht in het jaar 2007. Het aantal reizigers op de hogesnelheidslijnen zou op die manier aanzienlijk moeten toenemen (met 60% ten opzichte van 2002), tot 12,8 miljoen reizigers tegen eind 2007.

Het goederenvervoer (commerciële activiteit onderworpen aan de concurrentie):

In de nieuwe, concurrentiële context zullen de komende jaren vooral worden gekenmerkt door een sanering van de activiteiten. De strategie inzake goederenvervoer zal zich concentreren rond drie polen: a) de NMBS als regionale operator in België en aangrenzende economische zones, b) de NMBS als beheerder van internationale "corridors", en dit in partnership met andere operatoren en c) de NMBS als specialist inzake het transport van specifieke goederen (bv. staal) en inzake logistieke diensten (bv. terminals).

2 - Operationele maatregelen

Een reeks operationele maatregelen zullen moeten worden genomen in alle geledingen van de onderneming om substantiële kostenbesparingen van om en bij de 25 tot 30% te kunnen realiseren. Hierbij moet ons veiligheidsniveau tot de hoogste van Europa blijven behoren.

Deze operationele aanpassingen beogen enerzijds een verbetering van de dienstverlening aan de klant en anderzijds een betere interne werking van de onderneming. Ze hebben betrekking op het verbeteren van de productiviteit van het netwerk, op het materieel, het personeel en op een ingrijpende vermindering van de algemene kosten.

3 - De investeringen

Het investeringsplan 2001-2012 van de NMBS, goedgekeurd door de regering, voorzagt in een budget van **€ 6.5 miljard** voor de periode 2004-2007, waarvan € 1 miljard gefinancierd moest worden via alternatieve financieringsmethodes.

De huidige financiële toestand van de onderneming laat evenwel niet toe om dit investeringsbedrag op te brengen.

Om het project **MOVE 2007** te kunnen realiseren zal de onderneming nood hebben aan **minimum € 5.8 miljard** aan investeringsmiddelen voor het onderhoud van het netwerk en om de noodzakelijke capaciteitsuitbreidingen uit te voeren.

Het vereiste bedrag ligt dus € 1 miljard lager dan hetgeen oorspronkelijk was ingeschreven in het plan 2001-2012. Dit impliceert dat, in de huidige omstandigheden, enkele belangrijke projecten uitgesteld zullen moeten worden. Het betreft o.m. de ontsluiting van de luchthaven, de nieuwe spoorverbindingen in Wallonië (Namen-Charleroi), de modernisering van de lijn Namen-Luxemburg, de tweede spoorontsluiting van de haven van Antwerpen, de zone Zeebrugge,...

Wat meer specifiek het GEN betreft, onderlijnt de NMBS haar wil om het project actief verder te zetten, op voorwaarde dat de noodzakelijke middelen ter beschikking worden

gesteld voor de infrastructuur, de aankoop van het materieel en de tussenkomst in het operationele tekort.

4 - De gedeeltelijke overname van de schuldenlast

Op basis van de wet kan de NMBS aanspraak maken op een gedeeltelijke overname van haar schuldenlast door de Overheid. Het gaat meer bepaald om de historische schuld van voor 1993 die voortvloeit uit de activiteiten van openbare nut alsook uit de financiering van de hst-infrastructuur. Op basis hiervan bedraagt de schuld over te nemen door de Overheid €7,2 miljard tegen 1 januari 2005.

Dit gegeven moet uiteraard deel uitmaken van de besprekingen met de Overheid, maar het is nu al zonder meer duidelijk dat dit een absolute voorwaarde is voor het voortbestaan van de onderneming.

5 - Sociale begeleiding

In de loop van de komende jaren zal de NMBS een grondige hervorming doormaken op het vlak van haar werkingsmethodes en haar activiteiten.

Om deze hervorming goed te laten verlopen en om de vernieuwingsoperatie te laten slagen zal een stevig onderbouwd begeleidingsplan noodzakelijk zijn. Dit plan zal met name een uitgebreid vormingsluik omvatten alsook maatregelen voor interne reconversie.

Het doorvoeren van operationele maatregelen die zijn opgenomen in het voorstel van het plan zou de onderneming moeten toelaten om met een personeelsbestand van om en bij de 32 000 voltijdse medewerkers te functioneren tegen 2007. Deze productiviteitsverhogingen zullen gedeeltelijk worden beheerd door natuurlijke afvloeiingen, geschat op ca. 6 700 medewerkers tegen 2007.

Om het personeelsbestand te stroomlijnen met de reële behoeften van de onderneming worden twee maatregelen overwogen: (1) een vrijwillige vertrekformule via prepensioen, nog te onderhandelen met de Staat en de vakbondsorganisaties; (2) selectieve aanwervingen.

Ontslagen zijn dus niet aan de orde.

6 - Het beheerscontract

De laatste as van het project *MOVE 2007* betreft het beheerscontract dat de wederzijdse verbintenissen tussen de Overheid en de onderneming bepaalt. Het beheerscontract zal worden afgewerkt tegen eind 2003.

De structuur van de onderneming

Los van het ondernemingsplan heeft de Gedelegeerd Bestuurder een persoonlijke nota gericht aan de regering om de structuren van de onderneming en van de beheersorganen te herzien. Het is de bedoeling om zich zo goed mogelijk aan te passen aan de nieuwe concurrentiële context in Europa en de beheersmechanismen van de NMBS te verduidelijken.

Besluit

Het welslagen van alle aspecten van het project *MOVE 2007* zou de onderneming in staat moeten stellen levensvatbaar te worden en aan te knopen met een positieve cash flow tegen 2007. Meer nog, het welslagen van het plan zal de NMBS toelaten haar centrale rol in de Belgische mobiliteit en economie te herbevestigen.